

Araştırmanın Konusu ve İçerikleri

2.HAFTA

Araştırma Konusunun Belirlenmesi

- ▶ Araştırma konusu kısa bir sürede belirlenmez.
- ▶ Araştırma konusunu belirlemeden önce mutlaka çeşitli kaynaklar taranmalı, gözlemde bulunulmalı, daha önce yapılan araştırmalar incelenmeli, deneyimli kişiler ile fikir alışverişinde bulunulmalıdır.

Araştırma Konusunun Belirlenmesi

- Araştırma konusunun zaman bakımından,
- Elde var olan bütçe ve imkanlar bakımından,
- Bilimsel, uygulanabilen yöntem ve istatistiki açıdan araştırılabilir olması gerekmektedir.

Araştırma Konusunun Sahip Olması Gereken Nitelikler

- ✓ Araştırma konusu özgün ve yeni olmalıdır.
- ✓ Konu belirgin temel teorik bilgiler açısından anlamlı olmalı ve uygulama yönü de olmalıdır.
- ✓ Araştırmanın amacı, araştırma problemi ve hipotezi net olarak ifade edilebilmelidir.
- ✓ Konu araştırılabilir olmalı, konuyla ilgili dökümanlara, bilgi ve belgelere ulaşılabilirdir.
- ✓ Konu, araştırmacının ilgisini çekmeli, araştırmacı konuyu benimsemelidir.
- ✓ Konu, çalışma imkanlarına uygun olmalıdır.
- ✓ Araştırma konusu, verilen zaman ve varolan bütçeyle tamamlanabilecek nitelikte olmalıdır (Arıkan, 2004: 57).

Problem Cümlesi

- ▶ Bireyi, fiziksel ya da düşünsel yönden rahatsız eden, kararsızlık ve birden çok çözüm yolu olasılığı görülen her durum bir problemdir.
- ▶ Araştırmalar, problem çözmeye yönelik bir süreçtir.
- ▶ Problem çözümü ise, mevcut durumdan istenen duruma ulaşmaktır.
- ▶ Bu amaçla araştırma, mevcut durumu (problemi) yaratan nedenleri araştırır ve bunların, sonucu istenilen yönde etkileyecek biçimde değiştirilmesini sağlar (Karasar, 2009: 28).

İyi Bir Problem Cümlesinin Özellikleri

- ▶ Araştırma yaparken problemin cevaplandırılabilir ve incelenebilir olmasına dikkat edilmelidir.
- ▶ Araştırma problemi orijinal olmalıdır. Bilinen doğrular üzerine araştırma, bilime ve topluma bir yarar sağlamaz.
- ▶ Yaptığınız araştırma, bilime katkıda bulunmalı veya bir problemimizi çözmelidir.

Problem Cümlesi Örneği-1

- Bu araştırmanın temel problemi Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ve Elektronik teknolojisi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin matematik kaygı düzeylerinin belirlenmesidir. Bu amaç altında matematik kaygı düzeyinin çeşitli değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir .

Problem Cümlesi Örneği-2

- Bu araştırmada Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı Uzaktan Eğitim Programının değerlendirilmesi problem durumu olarak ele alınmış, bu programa kayıtlı öğrencilerin program konusunda görüş ve önerileri değerlendirilmiştir.

Problem Cümlesi Örneği-3

- ▶ Yeni ilköğretim programının uygulanabilirliği konusunda öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi, bu çalışmanın probleminin konusunu oluşturmaktadır.
- ▶ Yukarıda da değinildiği üzere bu araştırmanın temel amacı, Yeni ilköğretim programının uygulanabilirliği konusunda öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesiydi. İşte bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.
  1. Okulun bulunduğu yere göre, öğretmenlerin yeni ilköğretim programını değerlendirme araç ve yöntemleriyle ilgili görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
  2. Cinsiyet değışkenini göre, öğretmenlerin yeni ilköğretim programını değerlendirme araç ve yöntemleriyle ilgili görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
  3. Eğitim durumlarına göre, öğretmenlerin yeni ilköğretim programını değerlendirme araç ve yöntemleriyle ilgili görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
  4. Mesleki kıdemlerine göre, öğretmenlerin yeni ilköğretim programını değerlendirme araç ve yöntemleriyle ilgili görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? (Kıncal, 2010: 82).

Problem Cümlesi Örneği-4

- Problem cümlesi alt problemlere göre geneldir. Alt problemler ise genel problemin alt alanları ile sınırlıdır.

Alt problemler iki şekilde ifade edilebilir:

1. Problem cümlesi şeklinde,
2. Hipotez şeklinde.

Problem:

Türkiye'deki okullaşma oranının bugünkü düzeyi nedir?

Alt problemler:

1. Okullaşma oranının cinsiyete göre dağılımı nedir?
2. Okullaşma oranının yerleşim merkezlerine göre dağılımı nedir?
3. Okullaşma oranının bölgelere göre dağılımı nedir?
4. Yaşa göre dağılımı nedir?

Hipotezlerin Oluşturulması

- ❖ Hipotezler, doğal dünyada yaptığımız gözlemler sonucunda tespit ettiğimiz veya zihnimizde çeşitli problemlerin çözümüne ilişkin olarak geliştirdiğimiz birden fazla açıklama biçimidir. Araştırmacı, problem cümlesini belirledikten sonra bunu test edilebilir teknik bir dile dökerek hipotez haline getirir (şencan, 2007: 30).
- ❖ Araştırmacının oluşturduğu probleme cevap olabileceğini düşündüğü varsayımlara hipotez denir. Hipotez araştırmacının olabileceğini düşündüğü muhtemel cevaptır. Bu yüzden tanımlama ya da yargı içermesi gerekir. Fakat hipotezin ille de gerçekteleceği ve doğruluğunun ortaya çıkarılacağı düşünülemez (MEGEP, 2006: 9).

Hipotez Oluştururken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

1. Araştırmayla ilgili literatür taraması mutlaka yapılmalı.
2. Hipotez, mantıksal olmalı.
3. Hipotezler, hemen her zaman geniş zamanlı cümlelerle kurulur. Çünkü hipotez, genel bir yargı olup, geçmişe bağlı değildir.
4. Hipotez, açık, anlaşılır ve net olmalıdır. (Karasar, 2009: 31; Arıkan, 2004: 60).

Hipotez Örneği-1

- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ve Elektronik teknolojisi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin matematik kaygı düzeyleri doğum tarihine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.
- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ve Elektronik teknolojisi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin matematik kaygı düzeyleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.
- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ve Elektronik teknolojisi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin matematik kaygı düzeyleri birinci veya ikinci öğretim olma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.
- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ve Elektronik teknolojisi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin matematik kaygı düzeyleri okuduğu bölüme göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.
- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ve Elektronik teknolojisi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin matematik kaygı düzeyleri mezun oldukları okul türüne göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.
- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ve Elektronik teknolojisi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin matematik kaygı düzeyleri düzeyleri MYO'ya sınavla veya sınavsız yerleşme durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Hipotez Örneği-2

- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı Uzaktan Eğitim programında; öğrenim gören öğrencilerin görüşleri programın ön hazırlığı açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir.
- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı Uzaktan Eğitim programında; öğrenim gören öğrencilerin görüşleri programın Amacı açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir.
- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı Uzaktan Eğitim programında; öğrenim gören öğrencilerin görüşleri programın içeriği açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir.
- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı Uzaktan Eğitim programında; öğrenim gören öğrencilerin görüşleri programın öğretim süreçleri açısından anlamlı bir farklılık göstermektedir.

Araştırmanın Amacı (Neden yapılıyor?)

- ▶ Araştırmanın Amacı= Araştırmanın Neden Yapıldığı
- ▶ Amaç, açık ve anlaşılır bir şekilde ele alınan değişkenlerin tanımlandığı ve değişkenler arasında ilişkiye vurgu yapılarak, ulaşılmak istenen hedefin belirtildiği başlıktır (Şencan, 2007:24).

Araştırmanın Amacı

Nitel ve nicel araştırmalarda, araştırmaların amaçları farklıdır.

- ▶ Nicel araştırma: Olay ya da durumlar arasındaki nedensel ilişkileri test etmek üzere deneysel yöntemlerin ve nicel ölçümlerin yapıldığı bir araştırma türüdür. Buna göre nicel araştırmalarda amaç, olay ya da durumların niçin ortaya çıktığını, diğer olay ya da durumlardan ne düzeyde etkilendiğini nesnel olarak belirleyerek teorilerde yer alan genellemelerin doğruluğunu test etme ya da yeni genellemelere ulaşma amacını güder (Kıncal, 2010:56).
- ▶ Nitel araştırma ise: İnsanların içinde buldukları dünyayı, tüm yönleriyle anlama ve açıklama çabasında olan bir araştırma türüdür. Nitel araştırmaların amaçları, varlık ya da olayları, olaylar arasındaki ilişkileri tanımlama, tasvir etme ve açıklamaktır (Kıncal, 2010:57).

Amaç Örneği-1

- Bu çalışmanın amacı Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ve Elektronik teknolojisi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin matematik kaygı düzeyinin doğum tarihi, cinsiyet, birinci veya ikinci öğretim olma durumu, okuduğu bölüm, mezun oldukları okul türü, MYO'ya sınavla veya sınavsız yerleşme durumu, barındığı yer, kardeş sayısı, ailelerinin ortalama aylık gelir durumu, ailelerinin yaşadığı bölge, babanın eğitim durumu, annenin eğitim durumu, babanın mesleği, annenin mesleği, ailelerinin kendilerine gösterdiklerini ifade ettikleri tutum, kendilerini algıladıkları matematik düzeyi gibi sosyodemografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir.

Amaç Örneği-2

- Bu çalışmanın amacı, Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı Uzaktan Eğitim programının etkinliğinin bu programa kayıtlı öğrencilerinin görüşleriyle değerlendirmesini yapmak ve bu programın geliştirilmesi için öğrencilerin bu program konusundaki önerilerini almaktır.

ÖNEM

- ▶ Araştırmanın amaçlarında belirlenip toplanan verilerin hangi kuramsal ya da pratik sorunun çözümünde ve nasıl kullanılabileceğinin açıklanması araştırmanın öneminin ifadesidir (Kıncal, 2010:88).

ÖNEM

- ❑ Önem, araştırmanın sağlayacağı yarardır. Bir araştırmanın önemi bilimsel literatür açısından ve bu bilgileri kullanacak kişiler açısından değerlendirilir.
- ❑ Önem, araştırma sorularının ve hipotezlerin sağlayacağı bilgilerden kimlerin ne şekilde faydalanacağını belirtir.
- ❑ Önem sadece pratik faydayla ilgili değildir, kuramsal fayda da göz önünde bulundurulmalıdır.
- ❑ Önem başlığı uzun tutulmamalı, sadece muhtemel en önemli yararları atıfta bulunulmalıdır.
- ❑ Önemle ilgili konular şunlardır:
  - Yeni bir anlayışın gelişmesini sağlama,
  - Yeni bir yaklaşım biçimini geliştirme,
  - Yeni yönetim tekniğini önerme,
  - Teknolojiye katkıda bulunma,
  - Yeni politikaları geliştirme vb. konular önemli ilgili konular arasındadır (Şencan, 2007:26).

ÖNEM

□ Araştırmanın önem, bir tür araştırmacının kendi amacının ortaya konmasıdır. Araştırma amacı ile araştırmacının amacı ayrı ayrı şeylerdir. Araştırmanın amacı, toplanacak verileri, araştırmacının amacı ise verilerin hangi amaçlarla toplandığını anlatır. Bu yönüyle, araştırmanın amacı «nesnel» olduğu halde araştırmanın buna verdiği önem «öznel» olabilmektedir.

□ Çünkü 'önem' bir yorumdur ve tartışılabilir. Bu nedenle de açık seçik belirlenmesi gerekir (Karasar, 1999: 71).

Önem Örneği-1

- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ve Elektronik teknolojisi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin, matematik kaygı düzeyleri ve kaygının nelerden kaynaklandığının belirlenmesi MYO'lardaki matematik eğitimine ışık tutacaktır. Bu nedenle bu araştırma, MYO öğrencilerinin matematik başarısını etkileyen etmenlerin belirlenmesi açısından önemlidir.

Önem Örneği-2

- ▶ Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı Uzaktan Eğitim Ön lisans programının etkinliğinin belirlenmesi bu programın geliştirilmesine ve kalitesinin artırılması konusuna ışık tutacaktır.
- ▶ Bu çalışmada öğrencilerin program konusunda görüş ve önerileri programda var olan eksikliklerin tamamlanması ve alandaki diğer uygulamalara yeni boyutlar kazandırması açısından önemlidir.

VARSAYIMLAR(Sayıtlılar-Ön Kabuller)

- ❑ Araştırmada doğru olarak kabul edilmiş yargılar, genellemelere varsayım denir.
- ❑ Varsayımlar, araştırmaya başlarken doğru kabul edilmiştir, bu sebeple denenmeyen ifade ve yargılardır. Yani varsayımlarla ilgili veri elde etme yoluna gidilmez (Kıncal, 2010: 89).
- ❑ Araştırmaların karmaşadan kurtarılmaları varsayımlar ile mümkün olabilmektedir. Konunun tüm boyutlarını farklı yönleriyle incelemek güç ve maliyetli olacağından varsayımlarla hareket ederek konuyu daha basite indirgemek mümkündür (Kıncal, 2010: 90).

Varsayım Örneği-1

- Kullanılan ölçeğin matematik kaygı düzeyini ölçmede yeterli olduğu, ankete katılan öğrencilerin gönüllülük esasına dayalı, samimi ve güvenilir cevaplar verdikleri, elde edilen verilerin analizinde araştırmaya uygun istatistiki tekniklerin seçildiği, geçerli anketlerin evreni temsil ettiği ve yapılan literatür taramasının yeterli olduğu kabul edilmiştir.

Varsayım Örneği-2

1. Seçilen örneklem grubunun, araştırmaya veri sağlamada ve evreni temsil etmede yeterli olduğu varsayılmıştır.
2. Anket maddelerinin, yapılacak araştırma için geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmıştır.
3. Veri kaynağı olarak kullanılan, anket formlarının doğru olarak cevaplandırılacağı varsayılmıştır.
4. Araştırmanın sonucuna ulaşmada kullanılan istatistiksel analizlerin yeterli ve geçerli olduğu varsayılmıştır.

Varsayım Örneği-3

- ▶ Ölçme aracının yeteri kadar geçerli ve güvenilir olduğu,
- ▶ Evrenden alınan örneklem grubunun evreni temsil ettiği,
- ▶ Cevaplayıcıların anket sorularına doğru yanıt verdiği,
- ▶ Belli bir kontrol değişkeninin deney ve kontrol gruplarını farklılaştırmadığı varsayım olarak kabul edilebilir.

Varsayım Örneği-4

- Bu araştırmada kullanılan anketin ölçölmek istenen niteliği saptayacak özelliklerde olduğu, ankete katılan öğrencilerin gönüllölük esasına dayalı, samimi ve güvenilir cevaplar verdikleri, elde edilen verilerin analizinde araştırmaya uygun istatistiki tekniklerin seçildiği, geçerli anketlerin evreni temsil ettiği ve yapılan literatür taramasının yeterli olduğu kabul edilmiştir.

SINIRLILIKLAR

Araştırmacının ideal gördüğü ve normal olarak yapmak isteyip de çeşitli nedenlerle vazgeçmek zorunda kaldığı durumlar araştırmanın sınırlılıklarıdır (Karasar, 1999: 73).

Sınırlılıklar araştırmacının kendi bilgi, beceri ve imkanlarından kaynaklanabildiği gibi, araştırmanın problemi, amacı, yöntem ve diğer zorluklardan da kaynaklanabilir (Kıncal, 2010: 90).

Araştırmalara sınırlılık getirmenin, iki sakıncası vardır:

- 1. Konunun daraltılması,**
- 2. Genelleme yapmayı güçleştirmesi.**

Sınırlılık Örneği-1

- ▶ Araştırma 2017-2018 Öğretim Yılı Bahar döneminde Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ve Elektronik teknolojisi bölümlerinde öğrenim gören, ve anketin yapıldığı zaman diliminde üniversitede bulunan öğrenciler ile sınırlıdır.
- ▶ Araştırma, araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ve Matematik Kaygısı Ölçeği'nde yer alan sorular ile sınırlıdır.
- ▶ Araştırma bulguları, anketlerin uygulandığı zaman diliminde öğrencilerin verdikleri yanıtlar ile sınırlıdır.

Sınırlılık Örneği-2

- ▶ Araştırma 2017-2018 Öğretim Yılı Bahar döneminde Ankara Üniversitesi Elmadağ Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı Uzaktan Eğitim Ön lisans programına devam eden öğrenciler ile sınırlıdır.
- ▶ Araştırma, araştırmacı tarafından hazırlanan ankette yer alan sorular ile sınırlıdır.
- ▶ Araştırma bulguları, anketlerin uygulandığı zaman diliminde öğrencilerin verdikleri yanıtlar ile sınırlıdır.

TANIMLAR

Araştırma dili, büyük ölçüde, terimlerden oluşur. Terimlerin anlamı, günlük ilişkilerdekinden çok ayrı ve sınırlıdır. İyi bir iletişim kurabilmek için, raporda kullanılan terimlerin özenle seçilmesi ve tanımlanması gerekir (Karasar, 2009: 33).

İki tür tanım vardır: Kavramsal ve işlevsel. Kavramsal tanım, bir kavramın başka kavramlarla tanımlanmasıdır. Örneğin, başarılı öğrenciler zekidirler. Burada başarı ile zeka arasında bir bağ kurulmakta fakat ne başarının ne de zekanın ne olduğu açık seçik değildir. İşlevsel tanım, kavramların gözlenebilir özelliklerle tanıtılmasıdır. Örneğin, Stanford-Binet testinin normal uygulamasında, 125 ve daha yüksek puan alan üniversite öğrencileri zekidir. Buradaki anlam açık seçiktir, ölçütleri gözlenebilir ve uygulanabilir niteliktedir. Araştırmalarda kullanılan tanımlar, işlevsel olmalıdır (Karasar, 2009: 33).

Tanım Örneği-1

Bu araştırmada geçen bazı kavramlar ve kısaltmalar aşağıda tanımlanan anlamlarıyla kullanılacaktır.

- ▶ **MKÖ:** Matematik kaygı ölçeği
- ▶ **MYO:** Meslek Yüksekokulu
- ▶ **U.E:** Uzaktan Eğitim
- ▶ **YÖK:** Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı.
- ▶ **ÖSYM:** Öğrenci Seçme Ve Yerleştirme Merkezi.
- ▶ **TÜİK:** Türkiye İstatistik Kurumu
- ▶ **vd. :** Ve Diğerleri

KAYNAKLAR

- Arıkan, R., (2004) Araştırma Teknikleri ve Rapor Hazırlama, Asil Yayıncılık, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş., (2008) Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, Pegem Yayınları, Ankara.
- Karasar, N. (1991) Bilimsel Araştırma Yöntemi, Dördüncü Basım, Ankara. ISBN 975
- Karasar, N., (2009) Araştırmalarda Rapor Hazırlama, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- Kıncal, R., (2010) Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- MEGEP, (2006) Araştırma Teknikleri, Ankara.
- Şencan, H., (2007) Sosyal ve Davranışsal Bilimlerde Bilimsel Araştırma, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Ural, A., Kılıç, İ., (2011) Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi, Detay Yayıncılık, Ankara.